

Фондация Анимал Програмс – България

Ул. "Янко Софийски Войвода" 18, 1164 София. Тел.: 028655623.

<http://www.animalprograms.org>. E-mail: animalprogramsfoundation@gmail.com

5 август 2013 г.

На вниманието на:

Доц. Пламен Орешарски
Министър-председател
Бул. "Княз Дондуков" 1
1194 София

Копия до:

Проф. Димитър Греков
Министър на земеделието и храните
Бул. "Христо Ботев" 55
1040 София

Доц. Цветелин Йовчев
Министър на вътрешните работи
Ул. "6-ти септември" 29
1000 София

Доц. Петър Чобанов
Министър на финансите
ул. "Г. С. Раковски" 102
1040 София

Фатални недостатъци в Проекта за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към приютите за животни, засягащи публичното финансиране, благоденствието на животните, и общественото здравеопазване и безопасност

Уважаеми Г-н Министър-председател,

На 10 юни т.г. аз научих от публикации в медиите за ангажимент на новото политическо ръководство на Министерство на земеделието, свързан с контрола на скитащите животни в страната и специално с прокарането на спорни промени в Наредба №41/2008, засягащи изискванията към приютите за животни. След като се запознах с публикувания проект за изменение на същата наредба, на 24 юни т.г. аз внесох в деловодството на МЗХ становище върху предложените и необходимите изменения в този документ.

Необяснимо, направените от мен аргументирани предложения като цяло не бяха приети от авторите на последвалия проект за изменение на наредбата и същият бе публикуван на 18 юли т.г. без да съдържа съществени по смисъл подобрения в сравнение с предходната чернова и изразявайки едно умишлено пренебрежение едновременно към интересите на обществото и благоденствието на животните.

Долу съм представил на Вашето внимание, както и на вниманието на членовете на Вашия кабинет, своите основателни възражения и препоръки във връзка с предложените и пропуснатите промени в наредбата, така щото те да бъдат обсъдени преди окончателното приемане на измененията в наредбата.

1. Параграф 11, т. 3 от проекта за изменение на наредбата засяга чл. 105, ал. 5, като предвижда замяна на думите "не по-малко от 1,5 м² във вътрешното отделение и 2 м² във външното" с "обща площ не по-малко от 6 кв.м., при не повече от 5 кучета в група, съобразено с размера, възрастта, темперамента и теглото им."

Възражение: Подобна промяна би предоставяла възможност за прилагането на твърде произволна практика, която да проваля благоденствието на животните. Алинея 2 в същия член определя размери за вътрешното отделение минимум 1.2 м x 1.8 м, т.е. 2.16 кв.м. Оттук, наредбата би допускала например една ситуация, при която три кучета с телесно тегло около 20 кг. всяко ще бъдат настанени на обща площ 18 кв.м, включваща едва 2.16 кв.м вътрешното помещение.

Предложение: Текстът на алинея 5 от член 105 на наредбата да остане непроменен.

2. Параграф 7 от проекта за изменение на наредбата предлага промяна на чл. 101, ал. 1, т. 8, според която заградени пространства с колиби за кучета може да бъдат регистрирани като приюти за кучета.

Възражение: Това необосновано изменение в наредбата е лансирано от столичния кмет Йорданка Фандъкова и нейните поддръжници. Аз не бих пропуснал да изразя тук своето възмущение от авторите на проекта, които също се оказаха поддръжници на това безумно намерение. Твърденията за някаква необходимост и обществена полза от допълнително повишаване капацитета на приютната система са абсолютно нелогични, заблуждаващи, и прикриващи някакви нелегитимни групови интереси. Приютите не представляват отговор на проблема с постоянното свръхвъзпроизводство. Именно затова, тяхното изграждане и поддръжка не са посочени сред ефективните мерки в Европейската конвенция за защита на домашните любимци. Сравнянето на компетентните институции с високата динамика на популациите от домашни любимци би зависило всъщност от въвеждането на най-добрите практики в управлението на домашните любимци - от назначаването на инспектори по контрола на животните (т.е. възпитателни и правоприлагащи органи вместо архаичните ловци, които обслужват единствено приютите); и осигуряването на схеми за евтина, масова стерилизация, ангажиращи частнопрактикуващите ветеринарни практики; до отчитането от приютите на стандартизирани годишни данни за приема и разпределението на животни (вижте повече в Приложение: ICAM, "Ръководство за хуманното управление на популацията от кучета", стр. 16, Компоненти на изчерпателната програма за управление популацията от кучета). Действителната роля на приютите е да задържат трайно скитащите животни (включително изгубени домашни любимци) след тяхното отстраняване от обществените места, доколкото това е уместно и ефективно от гледна точка на съществуващите условия в района като свръхвъзпроизводство, легална евтаназия и т.н. Събирането и разпределянето на скитащи кучета обаче остава основната практика, предпочетена от корумпираните институции и превърната в нелегална индустрия, докато мерки, повлияващи ограничаването на раждаемостта, биват прилагани спорадично. София има в момента шест легално действащи съоръжения за контрол на животни с общ капацитет около 2000 кучета. Общите разходи по

проектите и програмите за контрол на животните в София през периода 2007-2013 г., за които аз съм научил, вече надвишават 12 милиона лева. Въпреки горното, нови поколения нежелани кучета постоянно заселват улиците. Представители на Столичната община и Общинско предприятие "Екоравновесие" отчетоха общо 31,377 скитащи кучета като заловени между септември 2006 г. и декември 2012 г. Този съществен показател отразява именно проблема с динамиката на местната популация (каквото съществува във всяка община в България), но пропонентите на повишаването на приютния капацитет всячески отклоняват вниманието на обществото от него. Изводът, който числата налагат, е, че единственият резултат от увеличаването на съоръженията за скитащи животни е осигуряването на повече обществено финансиране. Когато една община разполага със съществуващ приют (или дори няколко приюта, каквото е случаят в София) и когато динамиката на домашната популация остава висока, разширяването на капацитета на приютната система ще бъде едно безполезно бреме за бюджета. И изграждането и издръжката на допълнителни съоръжения би било поредната стъпка в грешна посока, като значителна част от ограничените обществени ресурси би била харчена самоцелно и за сметка на ефективните мерки за управление на популацията.

Предложение: Текстът на чл. 101, ал. 1, т. 8 в наредбата да не бъде променен. Да бъде изменена алинея 3 (отменена), като тя да гласи: "(3) Общини, в които няма съществуващ приют за кучета, отговарящ на изискванията на ал. 1, т. 8 заради недостиг на финанси, могат да откриват приют с индивидуални къщички за кучета, отговарящи на изискванията на чл. 105а и 105б."

3. Параграф 27, т. 4 от проекта за изменение на наредбата засяга реда за заплащането на разходите за обслужване на изгубени домашни любимци включително задължителното микрочипиране съгласно чл. 122, ал. 6. Като понятие, ценоразписите на приютите са само бегло споменати в чл. 122, ал. 4 от наредбата. Обаче, липсва текст, определящ правила за одобрението на тези ценоразписи.

Възражение: Тази празнота предоставя възможност за определянето на твърде произволни цени за обслужване на гражданите. Приютите предоставят обществена услуга, която е различна от търговската дейност, като същевременно най-често използват обществени ресурси. Следователно, цените за услугите в ценоразписите трябва да бъдат близки до действителните разходи и да изключват някаква търговска надценка.

Предложение: Да бъде създадена нова алинея 2 в член 121 на наредбата, която да гласи: "(2) Приютът обслужва гражданите по ценоразпис, който е приет от Общинския съвет и е поставен на видно място."

4. Наредбата не съдържа текст, определящ точни правила за подотчетност на управителите на приюти, която е задължителна съгласно член 47, алинея 8 от Закона за защита на животните.

Мотиви: Алинея 7 в член 47 от Закона за защита на животните изисква от управителите на приют да водят регистър на приетите и напусналите животни, като алинея 2 в член 126 на наредбата дава ясни указания за това. Алинея 8 в член 47 от Закона за защита на животните задължава управителя да изпраща данни от регистъра по ал. 7 на кмета на съответната община. Обаче, няма постановени ясни

изисквания за стандартна отчетност като периоди, за които следва да бъдат докладвани данни, и категории животни, които трябва да бъдат посочвани. Доклад на Фондация Анимал Програмс от 2011 г. (вижте Приложение 2), предназначен за правителството, показва произволни практики в 14 големи общини, засягащи отчитането на приема и разпределението на животни в приютите и съответното финансиране. Липсващата или неясната отчетност възпрепятства прокарването на ефективни и основани на фактите политики в управлението на домашните любимци. От своя страна, липсата на рационален подход представлява основната пречка пред прогреса в тази област и благоприятства възникването на обществено значими отрицателни последици върху публичното финансиране, благоденствието на животните, общественото здравеопазване и безопасност, околната среда, и други въпроси, свързани със скитащата популация от домашни любимци и разпореждането с животните от приютите.

Предложение: Да бъдат създадени нови алинеи 5 и 6 в чл. 126 на наредбата, които да гласят:

“(5) Управителят на приют за животни изготвя доклад до кмета на общината на годишна база. Този доклад трябва да включва следното:

1. Броя на домашните любимци, по видове и породи, налични на 1 януари на отчетната година.
2. Броя на домашните любимци по видове и породи, налични към 11:59 ч. на 31 декември на отчетната година.
3. Броя на домашните любимци, по видове и породи, приети в приюта през отчетната година (включително задомените животни и тези, предадени на стопаните им, и върнати в приюта по време на отчетната година).
4. Броя на домашните любимци, по видове и породи, предадени на стопаните им, които не са върнати в приюта по време на отчетната година.
5. Броя на задомените домашни любимци, по видове и породи, които не са върнати в приюта по време на отчетната година.
6. Броя на домашните любимци, по видове и породи, прехвърлени на други организации, които да бъдат уточнени.
7. Броя на домашните любимци, по видове и породи, кастрирани и пуснати.
8. Броя на умъртвените домашните любимци, по видове и породи.
9. Броя на домашни любимци, по видове и породи, които са избягали или умрели от естествена смърт или са били обект на друго такова разпределение, което да бъде уточнено.
10. Докладът посочва методите за умъртвяване и начина на разпореждане с останките.
11. Размерът на публичното финансиране и на сумите от частното финансиране и източниците на такова, които са изразходвани за дейностите, които са предмет на доклада.

(6) Министърът на земеделието разработва и предоставя стандартен формуляр за отчет. Формулярът трябва да включва декларация, че лицето, изготвило доклада, удостоверява неговата вярност и точност.”

Аз искрено се надявам изложените въпроси и предложения да срещнат нужното разбиране от страна на Министерски съвет и лично от Вас преди окончателното приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

Също така, аз бих сътрудничил на драго сърце с Вашите министри като заинтересована страна във всички случаи, когато бъдат предприемани законодателни инициативи в областта на защитата и благоденствието на животните-компаньони. За съжаление, когато промени в наредбата бяха обмисляни през 2012-2013 г., политическите ръководства на Министерството на земеделието и храните показаха склонност да ги съгласуват с определена част от неправителствения сектор, именно общността за приютяване и задомяване на скитащи животни, и пропусаха да потърсят мнение от представители на неправителствения сектор от областта на защитата на животните-компаньони като мен. Все пак, различията между събирането на скитащи животни и защитата на благоденствието на животните могат да бъдат наистина драматични и след като бе променена през последните години, нормативната уредба в тази област вече показва характеристики на уродливо законодателство, обслужващо единствено интересите на сивия икономически сектор, създаден около контрола на скитащите животни.

Искрено Ваш,

Емил Д. Кузманов
Учредител
Фондация Анимал Програмс

Приложения:

1. International Companion Animal Management Coalition (2007). “Ръководство за хуманното управление на популацията от кучета.”
2. Фондация Анимал Програмс (2011). “Корупция и сенчести практики провалят управлението на популацията от кучета: Стратегически доклад върху дейностите на приютите за животни в България.”